

Nowy Sącz, dnia 26.07.2023 r.

**Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie**

**Dyrektor Zarządu Zlewni
w Nowym Sączu**

KR.ZUZ.3.4216.1.2023.BD

DECYZJA

Działając na podstawie art. 410 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r., poz. 2625, z późn. zm.) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, z późn. zm.),

o r z e k a m :

- I. **Nakładam na Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-552 Kraków, obowiązek wykonania ekspertyzy, mającej na celu ustalenie, czy:**
 1. przebudowa rowów (w tym likwidacja odcinków rowów) w km:
 - a) 0+008,99 – 0+177,20 drogi gminnej nr 290010K (strona prawa), na działkach nr: 133/1 i 133/2 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu w km 0+008,99 – 0+044,60 oraz wykonanie w km 0+044,60 – 0+177,20 (w miejscu rowu) systemu kanalizacji deszczowej,
 - b) 0+450,98 – 0+454,92 projektowanego odcinka drogi krajowej (strona lewa), na działce nr 76/1 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu na długości 5,65 m,
 - c) 0+481,48 – 0+525,42 projektowanego odcinka drogi krajowej, na działkach nr: 76/1, 75/11, 78/17, 77/5, 77/6 i 133/1 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu na długości 62,11 m oraz wykonanie w km 0+512,79 – 0+525,42 (w miejscu rowu) systemu kanalizacji deszczowej;
 2. wykonanie wylotu WYL3 wód opadowych i roztopowych do potoku Biczyczanka w km 3+392,9, na działkach nr 79 i 601/1 obr. Chełmiec, o średnicy $\varnothing = 800$ mm, posadowionego na rzędnej 282,08 m n.p.m.;

w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego udzielonego w pkt I.2. lit. a, d i e oraz pkt I.6. decyzji Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, z dnia 24.11.2020 r., znak: KR.ZUZ.3.4210.697.2020.BD, w ramach realizacji inwestycji pt. „Budowa obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28” – **ma niekorzystne oddziaływanie na nieruchomości sąsiednie.**
- II. **Ustalam obowiązek wykonania ekspertyzy o której mowa w pkt I. niniejszej decyzji, w terminie do 180 dni od dnia oddania do użytkowania obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28.**

U z a s a d n i e n i e

Decyzją z dnia 24.11.2020 r., znak: KR.ZUZ.3.4210.697.2020.BD, Dyrektor Zarządu Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, udzielił Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie, ul. Mogilska 25, 31-552 Kraków, pozwolenia wodnoprawnego na: wykonanie, przebudowę i likwidację urządzeń wodnych, na prowadzenie przez wody potoku Biczyczanka obiektów mostowych, usługi wodne oraz na lokalizowanie na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią nowego przedsięwzięcia mogącego znacząco oddziaływać na środowisko, w ramach realizacji inwestycji pt. „Budowa obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28”. Po rozpoczęciu prac określonych w ww. pozwoleniu wodnoprawnym, w zakresie przebudowy rowów (w tym likwidacja odcinków rowów) m.in. na działkach 76/1, 77/5, 77/6 i 133/1 i 133/2

obr. Chełmiec oraz po wykonaniu wylotu „WYL3” wód opadowych i roztopowych do potoku Biczyczanka, do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, zaczęły wpływać pisma mieszkańców gm. Chełmiec, w których podnoszono, że likwidacja odcinków rowów, wykonanie w ich miejscu systemu kanalizacji deszczowej oraz przyjęte rozwiązania w zakresie wykonywania wylotu wód opadowych, powodują szkody na ich gruncie poprzez powstanie stałego zalewiska i utrudniony odpływ wód z rowów. Powyższe uwagi dotyczące powstawania szkód na gruntach sąsiadujących z przedmiotową inwestycją były wnoszone w pismach z dnia: 05.07.2022 r., 19.09.2022 r., 26.09.2022 r., 02.02.2023 r. oraz 06.03.2023 r.

W odpowiedzi na wnoszone pisma zostało m.in. zorganizowane spotkanie zainteresowanych mieszkańców i instytucji, w trakcie którego przedstawione zostały stanowiska dot. sposobu realizacji inwestycji i przyjętych rozwiązań projektowych w zakresie odwodnienia gruntów sąsiadujących z realizowaną obwodnicą Chełmca oraz przedstawione zostały spostrzeżenia mieszkańców dot. wadliwego w ich opinii zaprojektowania i wykonania odwodnienia drogi i gruntów sąsiednich na odcinku obwodnicy graniczącej z ich posesjami. W odpowiedzi na kolejne wystąpienia kierowane do tut. Urzędu, przygotowana została odpowiedź (pismo z dnia 07.03.2023 r., znak: KR.3.4.4218.2.2022), w której szczegółowo przedstawiono stanowisko Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu w zakresie m.in. uregulowań prawnych związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w pozwoleniu wodnoprawnych.

Po przeanalizowaniu wszystkich uwag przekazywanych w ww. pismach oraz mając na względzie, iż ogólną zasadą wyrażoną w art. 29 Prawa wodnego jest, iż korzystanie z wód nie może wyrządzać szkód, Dyrektor Zarządu Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, pismem z dnia 21.04.2023 r. zawiadomił strony postępowania (tj. właścicieli nieruchomości sąsiadujących z przebudowywanymi i likwidowanymi urządzeniami wodnymi) o wszczęciu z urzędu postępowania w sprawie nałożenia na Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie, ul. Mogińska 25, 31-552 Kraków, obowiązku wykonania ekspertyzy, mającej na celu ustalenie, czy: przebudowa rowów (w tym likwidacja odcinków rowów) w km:

- 0+008,99 – 0+177,20 drogi gminnej nr 290010K (strona prawa), na działkach nr: 133/1 i 133/2 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu w km 0+008,99 – 0+044,60 oraz wykonanie w km 0+044,60 – 0+177,20 (w miejscu rowu) systemu kanalizacji deszczowej,
- 0+450,98 – 0+454,92 projektowanego odcinka drogi krajowej (strona lewa), na działce nr 76/1 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu na długości 5,65 m,
- 0+481,48 – 0+525,42 projektowanego odcinka drogi krajowej, na działkach nr: 76/1, 75/11, 78/17, 77/5, 77/6 i 133/1 obr. Chełmiec, obejmująca zasypanie odcinka rowu na długości 62,11 m oraz wykonanie w km 0+512,79 – 0+525,42 (w miejscu rowu) systemu kanalizacji deszczowej;

oraz czy wykonanie wylotu WYL3 wód opadowych i roztopowych do potoku Biczyczanka, w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego udzielonego w pkt I.2. lit. a, d i e oraz pkt I.6. decyzji Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, z dnia 24.11.2020 r., znak: KR.ZUZ.3.4210.697.2020.BD, w ramach realizacji inwestycji pt. „Budowa obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28” – ma niekorzystne oddziaływania na nieruchomości sąsiednie.

W odpowiedzi na ww. zawiadomienie Pan Tomasz Cepiga (pismem z dnia 25.04.2023 r.) oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie (pismem z dnia 28.04.2023 r.), wnieśli uwagi do postępowania.

Pan Tomasz Cepiga przedstawił stanowisko, iż ekspertyza powinna być sporządzona przez niezależnego eksperta po wysłuchaniu wszystkich stron i przede wszystkim po weryfikacji przedstawionych przez mieszkańców sąsiadujących z inwestycją faktów i dowodów. W jego ocenie są uzasadnione wątpliwości, że opracowana na zlecenie GDDKiA ekspertyza będzie przeprowadzona obiektywnie i z uszanowaniem praw wszystkich stron.

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie w swym wystąpieniu podniosła, że wykonywanie pozwolenia wodnoprawnego i korzystanie z wód zgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym nie powoduje (nie spowodowało) pogorszenia stanu wód i ekosystemów od wód

zależnych ani nie wyrządza szkód (nie ma niekorzystnego działania na nieruchomości sąsiednie), w związku z czym nie ma podstaw do nałożenia na GDDKiA obowiązku wykonania ekspertyzy (nie ma podstaw do wydania decyzji o której mowa w art. 410 ust. 1 pkt 1). Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad wskazała również, że „Budowa obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28” realizowana jest zgodnie z decyzją Wojewody Małopolskiego o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej (tzw. decyzja ZRID) nr 15/2021 z dnia 28.07.2021 r. Decyzja ZRID określa szczegółowo warunki realizacji inwestycji, w tym wskazuje konieczne do wykonania urządzenia do odprowadzania wód opadowych oraz parametry wykonanych/przebudowywanych rowów w ciągu inwestycji. Dodatkowo wydana decyzja Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu, znak: KR.ZUZ.3.4210.697.2020.BD z 24.11.2020 r., określa w sposób szczegółowy parametry urządzeń wodnych (w tym rzędne posadowienia). W trakcie budowy w/w rzędne są weryfikowane przez geodetę Wykonawcy oraz Nadzoru Inwestorskiego. Dokumentacja projektowa w zakresie odwodnienia została opracowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi m.in. na podstawie warunków rzutu wód za pomocą wylotów do rzeki Biczyczanki. Inwestor w swym wystąpieniu podniósł również, że w trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego Mieszkańcy byli stronami postępowania i mogli się odwołać od wydanej decyzji – czego nie uczynili. GDDKiA zajęła stanowisko, że potencjalne szkody jakie występują na terenie działek prywatnych spowodowane są działaniem właścicieli działek, którzy samowolnie zasypali (odkopali) istniejący rów, a tym samym zmienili warunki przepływu wód opadowych, a czynności te wykonali bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego. Biorąc powyższe pod uwagę GDDKiA Oddział w Krakowie wniosła o:

- nie nakładanie obowiązku wykonania ekspertyzy w trybie art. 410 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne.
- udostępnienie dokumentów zgromadzonych w sprawie poprzez przesłanie skanów dokumentów.

Dalsze uwagi GDDKiA dotyczyły kosztów wykonania ekspertyzy. Inwestor wskazał, że koszty wykonania ekspertyzy stanowią wydatkowanie środków publicznych i wobec powyższego wniosł o zastosowanie zapisów wynikających z art. 262 w związku z art. 263 Kpa i nieobciążanie GDDKiA kosztami ekspertyzy, w przypadku, gdy ekspertyza nie wykaże naruszenia warunków udzielonego pozwolenia wodnoprawnego.

Akta sprawy zostały udostępnione GDDKiA w dniu 12.05.2023 r.

Pismem z dnia 13.06.2023 r., znak: KR.ZUZ.3.4216.1.2023.BD, zawiadomiono uczestników postępowania o zebraniu materiału dowodowego w przedmiotowej sprawie i możliwości zapoznania się z aktami sprawy oraz wypowiedzenia się co do przedłożonych dokumentów. Zgodnie z art. 79a § 1 Kpa w zawiadomieniu wskazano również, że ze względu na konieczność przeprowadzenia wnikliwej analizy skutków realizacji pozwolenia wodnoprawnego na ww. nieruchomości, postępowanie może zakończyć się wydaniem decyzji w sprawie niezgodnej z żądaniem strony.

W dniu 19.06.2023 r. Pan Tomasz Cepiga – pełnomocnik Pani Marii Cepiga zapoznał się z zebraniem materiałem dowodowym oraz przedstawił ponownie uwagi dotyczące realizacji inwestycji przez GDDKiA Oddziału w Krakowie.

W nawiązaniu do ww. zawiadomienia, pismem z dnia 16.06.2023 r. Pani Agnieszka Żaba-Żabińska, uznając się za pełnomocnika GDDKiA Oddziału w Krakowie (brak stosownego pełnomocnictwa w aktach sprawy), przesłała dodatkowe wyjaśnienia, mające na celu wykazanie, że realizowana inwestycja „Budowa obwodnicy Chełmca w ciągu drogi krajowej nr 28”, w zakresie określonym w zawiadomieniu nie oddziałuje niekorzystnie na nieruchomości rowów. W piśmie zawarto również szczegółowy opis realizowanych prac i ich wpływ na grunty sąsiednie.

Mając na względzie powyższe zważono, co następuje:

Zgodnie z art. 410 ust 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne, jeżeli w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego nastąpiło naruszenie interesów osób trzecich, organ właściwy w sprawach pozwoleń wodnoprawnych, mając na uwadze, że korzystanie z wód nie może powodować pogorszenia stanu wód i ekosystemów od wód zależnych, marnotrawstwa wody lub energii wody,

a także nie może wyrządzać szkód, może, w drodze decyzji, nałożyć na zakład posiadający pozwolenie wodnoprawne obowiązek wykonania ekspertyzy.

Charakter decyzji wydawanej na podstawie art. 410 ust. 1 ustawy Prawo wodne został poddany ocenie przez Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 1 czerwca 2022 r., sygn. akt. III OSK 5001/21 (LEX nr 3427814). W ocenie Sądu do wydania decyzji nakładającej obowiązek wykonania ekspertyzy niezbędne jest stwierdzenie, że doszło do naruszenia interesów osób trzecich, a osoby te powinny podnoszone naruszenia jedynie uprawdopodobnić. Przepis art. 410 ust. 1 ustawy Prawo wodne w żaden sposób nie uzależnia jednak możliwości nałożenia obowiązku od okoliczności, czy urządzenie wykonane zostało zgodnie, czy niezgodnie z pozwoleniem wodnoprawnym. Możliwość nałożenia obowiązku wykonania ekspertyzy wiąże się wyłącznie ze związkiem pomiędzy naruszeniem interesów osób trzecich, a wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego. Jak dalej podnosi NSA ustawa Prawo wodne w art. 410 ust. 1 nie wskazuje, ilu właścicieli gruntów sąsiednich powinno zgłosić zastrzeżenie naruszenia ich interesów i nie warunkuje w ten sposób podjęcia interwencji, o której mowa w tym przepisie. Oznacza to, że uzasadnione podejrzenie naruszenia interesu chociażby jednej osoby trzeciej w stosunku do pozwolenia wodnoprawnego może skutkować nałożeniem obowiązku sporządzenia przedmiotowej ekspertyzy. Ponadto wykonanie ekspertyzy będzie dopiero skutkowało koniecznością poczynienia dalszych ustaleń w przedmiocie ewentualnych zmian w pozwoleniu wodnoprawnym. Ekspertyza powinna określić, czy rzeczywiście, w związku z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego, nastąpiło naruszenie interesów osób trzecich, a dostatecznie wysokie prawdopodobieństwo takiego naruszenia jest wystarczającą przesłanką do nałożenia obowiązku wykonania ekspertyzy. „Bez wykonania takiej ekspertyzy nie jest możliwe bezsprzeczne, jednoznaczne ustalenie, że naruszenie interesów osób trzecich związane jest z wykonywaniem pozwolenia wodnoprawnego przez skarżącego.” (wyrok WSA w Krakowie z dnia 6 lipca 2020 r., sygn. II SA/Kr 1461/19, LEX nr 3056049).

W przedmiotowej sprawie z roszczeniem dotyczącym naruszenia interesu wystąpili m.in. właściciele działki nr 68/4 obr. 0006 Chełmiec. W swym wystąpieniu wskazali, że na ich nieruchomości w okresie roztopów oraz po intensywnych opadach deszczu, po zasypaniu odcinków rowów ziemnych m.in. na działce nr 76/2 i 76/1 podczas realizacji prac związanych z budową obwodnicy Chełmca, następuje długotrwała stagnacja wód, a ich odpływ w chwili obecnej jest spowolniony. Jako powód takiej sytuacji wskazali, że posadowienie „przepustu” pod drogą utrudnia przepływ wód, które dotychczas odprowadzane był rowami otwartymi.

Z analizy dokumentów zgromadzonych w trakcie prowadzonego postępowania, w tym dokumentacji fotograficznej wynika, iż na działce nr 68/4 obr. 0006 Chełmiec ma miejsce zjawisko stagnacji wód po realizacji prac związanych z zasypaniem odcinków rowów. Tym samym, właściciel tej działki uprawdopodobnił naruszenie swojego interesu. Natomiast rzeczą do wyjaśnienia pozostaje, czy przed realizacją inwestycji na ww. działce powstawały zastoiska wody, a jeżeli tak, to co było ich przyczyną. Niewątpliwie, gęsta sieć rowów na nieruchomościach graniczących z inwestycją należących do osób trzecich, została wykonana w celu ułatwienia ich użytkowania. Jedynie ekspertyza może wykazać, czy w przedmiotowej sprawie mamy do czynienia z rzeczywistym wpływem inwestycji na te grunty i tym samym utrudnionym użytkowaniem tych nieruchomości. W chwili obecnej, osoby składające zastrzeżenia do rozwiązań technicznych, zawartych w projekcie budowy obwodnicy wskazują, że odpowiedzialność za powstawanie szkód ponosi zarządca drogi, natomiast GDDKiA uważa, że do zaistniałej sytuacji przyczynili się właściciele nieruchomości, którzy samowolnie zasypali (odkopali) istniejący rów, a tym samym, zmienili warunki przepływu wód opadowych, a czynności te wykonywali bez wymaganego pozwolenia wodnoprawnego.

Ekspertyza będzie miała na celu (w sposób kompleksowy) ocenić, czy zaprojektowany system odwodnienia terenu (m.in. drogi krajowej, gminnej oraz gruntów przyległych), zakończony wylotem WYL3 do potoku Biczyczanka, wpływa niekorzystnie na grunty sąsiednie.

Odnosząc się do stanowiska Pana Tomasz Cepiga, że ekspertyza powinna być sporządzona przez niezależnego eksperta, a nie przez osobę działającą na zlecenie GDDKiA, należy stwierdzić, iż zgodnie z uregulowaniem prawnym zawartym w art. 410 Prawa wodnego obowiązek sporządzenia

ekspertyzy nakłada się na zakład posiadający pozwolenie wodnoprawne. Tym samym, brak jest podstaw do innego rozstrzygnięcia tej kwestii, w wydanej decyzji.

Mając na uwadze powyższe - orzeczono jak w sentencji decyzji.

Pouczenie

1. Od niniejszej decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania do Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie, za pośrednictwem Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.
2. W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec Dyrektora Zarządu Zlewni w Nowym Sączu, który wydał decyzję.
3. Z dniem doręczenia Dyrektorowi Zarządu Zlewni w Nowym Sączu oświadczenia o zrzeczeniu się z prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna (brak możliwości zaskarżenia decyzji do WSA).

DYREKTOR

Zarządu Zlewni w Nowym Sączu

Katarzyna Pierzga

/dokument podpisany elektronicznie/

Otrzymują:

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Krakowie,
ul. Mogilska 25, 31-552 Kraków (*epuap*)
2. PGW Wody Polskie RZGW Kraków (*epuap*)
ul. Marszałka Józefa Piłsudskiego 22, 31-109 Kraków
3. Gmina Chełmiec, ul. Papieska 2, 33-395 Chełmiec (*epuap*)
4. Pani Aneta Waksmundzka,
5. Pan Marek Waksmundzki,
6. Pani Elżbieta Legutko,
7. Pan Tomasz Cepiga,
8. Pani Maria Cepiga,
9. Pani Wanda Mółka,
10. Pan Wacław Mółka,
11. ZUZ a/a

Dane adresowe stron postępowania w aktach sprawy.